

T.C. Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin Kuruluşu ve Tarihsel Gelişimi

Yusuf SÜRME¹

Öz

Bu Çalışma'nın amacı, 1978 yılında Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (TİTİA) olarak kurulan ve 1982 yılında T.C. Karadeniz Üniversitesi'ne (şimdiki adı T.C. Karadeniz Teknik Üniversitesi) bağlanarak İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne dönüşen, Fakülte'nin kuruluşundan günümüze (2021) kadarki tarihsel gelişimini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle Fakülte'nin kurucu öğretim üyelerine, okutmanlara ve öğretim yardımcılara (doktor asistan ve asistan), kürsülere, kürsü başkanlarına ve kürsüdeki diğer öğretim üye ve yardımcılara yer verilmiştir. Daha sonra 1979-1983 yıllarında İşletme ve İktisat Bölümleri'ndeki ders programları sunulmuştur. Sonrasında ise belirli dönem aralıklarında Fakülte kadrosuna katılan öğretim üyelerine ve yardımcılara ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Çalışma'da ulaşılan bilgi ve belgeler doğrultusunda; 2021 yılı itibarıyla 8 bölümde (İktisat, İşletme, Maliye, Uluslararası İlişkiler, Ekonometri, Kamu Yönetimi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümleri), 6 154 kayıtlı öğrenci, 126 öğretim üyesi ve yardımcıları ile eğitim-öğretim faaliyetleri sürdüren Fakülte'nin verdiği toplam 29 692 mezunu Türkiye'de işletme, iktisat, maliye vb. alanlarda eleman ihtiyacının giderilmesine önemli katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, T.C. Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

JEL Sınıflandırılması: I20, L30, M10.

TR Karadeniz Technical University - Establishment and Historical Development of the Faculty of Economics and Administrative Sciences

Abstract

The purpose of this study is to reveal the historical development of the Faculty, which was the Trabzon Academy of Economics and Commercial Sciences (TITIA) established in 1978 and was transformed into the Faculty of Economics and Administrative Sciences by linking to the TR Karadeniz University in 1982 (now called the Karadeniz Technical University), from its establishment to the present (2021). For this purpose, first of all, the founding faculty members of the Faculty, lecturers and teaching assistants (Ph.d. assistant and assistant), chairs, chairmen and other lecturers and assistants in the chair were included. Then, the curricula in the Departments of Business Administration and Economics were presented in 1979-1983. Afterwards, the information about the faculty members and their assistants who joined the Faculty staff at certain intervals is given. In line with the information and documents obtained in the Study; it has been concluded that as of 2021, the Faculty which continues educational activities with 126 faculty members and their assistants in 8 departments (Economics, Business Administration, Public Finance, International Relations, Econometrics, Public Administration, Labor Economics and Industrial Relations, Management Information Systems Departments) and 6 154 registered students, makes a significant contribution to the need for personnel in the fields of business administration, economics, public finance, etc. with a total of 29 692 graduates in Turkey.

Keywords: Trabzon Academy of Economics and Commercial Sciences, TR Karadeniz Technical University - the Faculty of Economics and Administrative Sciences.

JEL Classification: I20, L30, M10.

¹ Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, yusufsurmen@ktu.edu.tr

1. Giriş

İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri'nin tarihi 1883 yılında kurulan İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi² (şimdiki adı Marmara Üniversitesi – İktisat Fakültesi, İşletme Fakültesi ve Siyasal Bilgiler Fakültesi) ile başlar. Bu İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni 1944 yılında kurulan İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (şimdiki adı Dokuz Eylül Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi), 1955 yılında kurulan Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (şimdiki adı Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi), 1958 yılında kurulan Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (şimdiki adı Anadolu Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi), 1967 yılında kurulan Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (şimdiki adı Çukurova Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi), 1970 yılında kurulan Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (şimdiki adı Uludağ Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) ve son olarak 1978 yılında kurulan Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (şimdiki adı Karadeniz Teknik Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) izlemiştir.

Akademi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip çeşitli bilim alanlarında yüksek düzeyde eğitimi – ğretim, araştırma ve uygulamalara çalışma imknları sağlayan bir yükseköğretim kurumuna verilen addır.

2. Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin Kuruluşu

T.C. Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin eski adı Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (TİTİA)'dır ve özel sektöre nitelikli ticaret insanı yetiştirmek amacıyla 29.06.1978 tarihinde Trabzon'da kurulmuştur.

TİTİA'nın kuruluş gerekçesi, tütün, fındık, çay gibi tarıma dayalı ihraç ürünlerinin yoğun olarak üretildiği bölge olması, yoğun olduğu kadar alışkan ve becerikli insanı olan, Doğu Karadeniz'in gerice yrelikten kurtarılması ve insan göçünün durdurulmasıdır.

TİTİA'nın görevleri, iktisadi, ticari, mali alanlardaki yükseköğretimin özellikle nüfusu yoğun olan Doğu Karadeniz bölgesinde yayılmasında katkıda bulunmak, büyük kentlere ğrenci akımını önlemek ve özel - kamu kesiminde görev alabilecek yurttaşlar yetiştirmek vb.dir.

TİTİA'nın birçok özelliği vardır. Bunlar; Türkiye'de Sinop'tan Hatay'a çizilen çizginin doğusunda, kurulabilen ilk, Türkiye'nin ise 7. ve son İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi olması,

² Akademi: Atina yakınlarındaki *Akademeia* adlı bir zeytinlikten gelir. Bu zeytinlikte Eski Yunan düşünür Eflatun (*Platon*), matematik, doğa bilimleri ve yönetim biçimi gibi çeşitli konularda öğrencilerine ders vermiştir. Eflatun'un M IV. yüzyılda ders verdiği bu okul, tarihteki ilk akademi olarak kabul edilmektedir.

en kısa ömürlü olması, tek Başkan ile yönetilmiş olması, en az öğrenciye (548) sahip olması ve hiç mezun vermeden İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne dönüşmesidir.

TİTİA, Trabzon Valiliği'nce geçici olarak tahsis edilen Trabzon Özel İdare binasının bir odasında 12.04.1979 tarihinde yaptığı ilk toplantıda organlarını (*Profesörler Kurulu, Yönetim Kurulu, Akademiklerarası Kurul Temsilcileri ve Başkanlık*) oluşturmuştur. Bu toplantıda Profesörler Kurulu, kendi üyeleri arasından, Prof. Dr. Mehmet Yazıcı'yı Başkan seçmiş ve ataması 15.05.1979 tarihinde üçlü kararname (*Cumhurbaşkanı Fahri. S. Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit ve T.C. Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur*) ile uygun görülmüştür. TİTİA Başkanı Prof. Dr. Mehmet Yazıcı, 01.06.1979'den geçerli olmak üzere Başkan Yardımcılığına Doç. Dr. Ahmet Hayri Durmuş'u atamıştır.

TİTİA Başkanlığı, Ağustos – Eylül 1979 aylarında öğretim üyesi, okutman ve öğretim yardımcısı (*doktor asistan [şimdiki adı Arş. Görv.] ve asistan*) almak için bazı gazetelerde (*Tercüman ve Hürriyet*) ilan vermiştir. Öğretim yardımcısı ilanına toplam 131 aday başvuru yapmış, sınavlar (*yabancı dil ve bilim*) 6 – 7 Ekim 1979 tarihlerinde 118 adayın katılımı ile gerçekleştirilmiş ve 10 aday başarılı olmuştur. Bunlar; Dr. Faruk Alpaslan, Dr. Hamdi Yılmaz, Ass. A. Hamdi İslamoğlu, Ass. Hasan Türedi. Ass. Yusuf Sürmen, Ass. Dilek Çulha, Ass. Necati Türedi, Ass. Mustafa Çıkrıkçı, Ass. Murat Çelikel ve Ass. Vasfi Haftacı'dır. Yine, 6 – 7 Ekim 1979 tarihlerinde yapılan okutmanlık sınavında Okt. Şerafettin Atalay (*Fransızca*), Okt. Erdal Erbölükbaş (*İngilizce*) ve Okt. Necmettin Turgut (*Almanca*) başarılı olmuştur.

TİTİA Başkanlığı, 14.11.1979 tarihinde İşletme ve İktisat Bölümleri'ne 1979 – 1980 öğretim yılı için ön kayıtla 200 öğrenci (*100'ü Ticaret Lisesi, 100'ü Klasik Lise*) alımı için bazı gazetelere ilan vermiştir. Bu ön kayıtla öğrenci alım ilanına 584'ü Ticaret Liseli 827'si Klasik Liseli olmak üzere toplam 1 411 aday başvuru yapmıştır. Bunlardan TİTİA'ya girmeye hak kazanan 200 öğrencinin kesin kaydı yapılmıştır.

Böylece TİTİA'da öğretim yardımcıları ile öğrenci alımları gerçekleştirilmiştir. Daha sonra ise TİTİA'da kürsüler³, kürsü başkanları, öğretim üye ve yardımcıları ile ders programları belirlenmiştir. TİTİA'nın **İktisat ve Maliye Kürsüsü** (*Başkan Vekili: Prof. Fikret Öcal, Öğretim Yardımcısı: Ass. Murat Çelikel*), **İşletme Kürsüsü** (*Başkan: Prof. Dr. Ali Sait Yüksel, Öğretim Üyesi: Doç. Dr. Cudi Tuncer Gürsoy, Öğretim Yardımcıları: Dr. Abdurrahman Fettahoğlu, Ass. Ahmet Hamdi*

³ **Kürsü**, Yükseköğretim kurumlarında aynı alanda ya da birbirine çok yakın alanlardaki bilim dallarında oluşan bir çalışma birimidir. Kürsü, kürsü kurullarının aldığı bilimsel ve idarî kararlar uyarınca kürsü başkanı tarafından yönetilir. Kürsü kurulları; a. Öğrenci ders ve eğitim programlarını hazırlar, gözden geçirir ve değerlendirir. b. Öğretim üyelerinin bilimsel çalışma, araştırma, yayın ve eğitim faaliyetlerini programlaştırır. c. Kürsünün öğretim, eğitim, araştırma ve idarî yönden gerekli araç, gereç, ders kitabı, bilimsel yayın, insan gücü ve mali durumunu tespit eder ve programlaştırır. d. Kürsünün programlaştırılan bütün çalışmalarının muntazam yürütülmesi için Kürsü elemanları arasında görev bölümü yapar (Üniversiteler Kanunu Md. 37).

İslamoğlu, Ass. Mustafa Çıkrıkçı), **Muhasebe Kürsüsü** (Başkan: Prof. Dr. İsmail Özaslan, Öğretim Üyeleri: Prof. Dr. Mehmet Yazıcı, Doç. Dr. Ahmet Hayri Durmuş, Öğretim Yardımcıları: Ass. Hasan Türedi, Ass. Yusuf Sürmen, Ass. Vasfi Haftacı), **Matematik ve İstatistik Kürsüsü** (Başkan Vekili: Prof. Dr. Mehmet Yazıcı, Öğretim Üyesi: Doç. Dr. Atila Kesim, Öğretim Yardımcıları: Ass. Necati Türedi, Ass. Dilek Çulha) ve **Hukuk Kürsüsü** (Başkan: Prof. Dr. Ali Sait Yüksel, Öğretim Yardımcısı: Dr. Hamdi Yılmaz) olmak üzere beş kürsüsü vardır.

TİTİA, 1979 – 1980 öğretim yılında İktisat ve İşletme Bölümleri olarak, 200 öğrenci ile Tablo 1’deki ortak programla 10.12.1979 tarihinde Ortahisar - Gazipaşa Mahallesi’ndeki Nemlizade Konağı (*Yapım Yılı: 1892*) olarak bilinen tarihi ahşap binada öğretime başlamıştır.

Tablo 1: 1979 – 1980 Öğretim Yılında İktisat ve İşletme Bölümleri Ortak Ders Programı

1. Yarıyıl	Saati	2. Yarıyıl	Saati
Türkçe Anlatım	4	Araştırma Yöntemleri	4
Toplumbilim	4	İşletme İktisadi	4
Muhasebe - I	4	Muhasebe - II	4
Maloluşu Hesaplama	4	Ticari ve Mali Matematik	4
Matematik	4	İstatistik – I	4
Yabancı Dil - I	6	Yabancı Dil – II	6
	26		26

TİTİA’ da lisans ve lisansüstü derslerin yürütülmesinde özellikle Ankara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (*şimdiki adı Marmara Üniversitesi*), Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (*şimdiki adı Uludağ Üniversitesi*) ve Fatih Yüksek Öğretmen Okulu (*şimdiki adı Trabzon Üniversitesi – Fatih Eğitim Fakültesi*) öğretim üyelerinden hizmet alınmıştır. Bunlar; Prof. Fikret Öcal, Prof. Dr. Muhterem Öcal, Prof. Dr. İsmail Özaslan, Prof. Dr. Ruşen Keleş, Prof. Dr. Cemal Mihçioğlu, Prof. Dr. Ali Sait Yüksel, Prof. Dr. M. Erol İyiboçuk, Prof. Dr. Kenan Ural, Doç. Dr. Atila Kesim (*TİTİA Başkan Yardımcısı*), Doç. Dr. Halit Kasa, Doç. Dr. Ahmet Hayri Durmuş, Doç. Dr. Vural Akarçay, Doç. Dr. Mustafa Erkal, Doç. Dr. Nafiz Duru, Doç. Dr. Baki Pirimoğlu, Doç. Dr. Cudi Tuncer Gürsoy, Öğr. Görv. Osman Aykıt’tır. Ayrıca Trabzon Barosu’ndan Av. Ahmet Rıza Kulaçoğlu ile tarihçi Mahmut Goloğlu’ndan hizmet alınmıştır.

**Fotoğraf 1: TİTİA Başkanı Prof. Dr. Mehmet Yazıcı'nın Öğretime Açılış Konuşması
(10.12.1979)**

TİTİA Başkanı Prof. Dr. Mehmet Yazıcı öğretime açılış konuşmasını “*Bu törenle, T.C. Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi’ni öğretime açıyorum. İnsanlık, bilim ve Türkiye için hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim. Bugün 10 Aralık 1979 öğretime başlama günümüzdür, kutlu olsun. Her geçen yıl 10 Aralık gününün; daha çok ve daha nitelikli öğretim üye ve yardımcılarıyla, yöneticileriyle, daha çok ve daha nitelikli öğrencileriyle, daha iyi öğretim programlarıyla ve daha iyi öğretim araç ve gereçleriyle kutlanmasını dilerim... Bu nedenle İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin yurt yüzeyinde yayılmasına ve özellikle gerice yörelerde dengeli bir biçimde kurulmasında yarar vardır... Halen Akademinin kadrosunda ikisi doktor 10 asistan ve 3 okutman olmak üzere 13 öğretim yardımcısı ve 2 müdür, bir şef, bir memur ve 8 müstahdem vardır. Bu kadro ile 1979 - 1980 öğretim yılını açıyorum. Kutlu olsun. Bu yılın tüm Akademi topluluğu için uğurlu, huzurlu ve başarılı olmasını ulu Tanrı’dan dilerim. Hepinize saygılarımı ve sevgilerimi sunarım.*” şeklinde yapmıştır.

Fotoğraf 2: Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nin Açılış Töreni – Nemlizade Konağı (10.12.1979)

Fotoğraf 3: TİTİA'nın Açılış Töreni (Vali Ali Rıza Yaradanakul, Belediye Başkanı Sefer Özgür, KTÜ Rektörü Prof. Dr. Erdem Aksoy ve Diğer Davetliler)

3. Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin Gelişimi

TİTİA'nın yukarıdaki öğretim yardımcısı kadrosuna 1980 yılında Dr. Abdurrahman Fettahoğlu ve Ass. Osman Pehlivan, 1981 yılında Dr. Orhan Çiftçi, Dr. İsmail Kılınç, Dr. Ömer Gürkan, Uzm. Rasim Şimşek, Uzm. Ali Perçin ve 1982 yılında da Ass. Ahmet Hacıbrahimoglu ve Okt. Ekrem Kınay (İngilizce) katılmışlardır.

TİTİA Lisans Öğretimi, Sınav ve Disiplin Yönetmeliği'nin devam ve başarı durumunu düzenleyen hükümleri gereği 1979 – 1980 öğretim yılında İşletme ve İktisat Bölümleri'ne kesin kayıt yaptıran 200 öğrenciden sadece 61'i ikinci sınıfa geçebilme hakkını kazanmıştır.

TİTİA'nın İktisat ve İşletme Bölümleri'nin 1980 – 1981 öğretim yılı Tablo 2'deki ortak ders programı ile başlamıştır.

Tablo 2: 1980 – 1981 Öğretim Yılında İktisat ve İşletme Bölümleri Ortak Ders Programı

3. Yarıyıl	Saati	4. Yarıyıl	Saati
İktisada Giriş	4	Kamu Yönetimi	4
İşletme - II	4	Fiyat Kuramı	4
Envanter ve Bilanço	4	Maliyet Muhasebesi	4
Matematik - II	4	Teknoloji	4
İstatistik - II	4	Borçlar Hukuku	4
Yabancı Dil - III	6	Yabancı Dil - IV	6
	26		26

Yükseköğretim Kanunu (1981) ile üniversite, akademi ve yüksekokullar gibi yükseköğretim kurumlarının tamamı üniversite çatısı altında bir araya getirilmiş ve bu kurumlardaki akademik unvanlar eşdeğer ilan edilmiştir. Ayrıca 1981 yılına kadar profesörlerin ataması, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanmak zorundaydı. 1981 yılından itibaren bu atamalar Yükseköğretim Kanunu uyarınca, üniversite tarafından yapılmakta ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) atama süreçlerini inceledikten sonra onaylamaktadır.

TİTİA'da lisansüstü öğretim 1980 – 1981 öğretim yılında 14 kişi ile başlamıştır. Lisansüstü programlarda yer alan Araştırma Yöntemleri, İktisat ve İşletme dersleri zorunlu, Muhasebe, Maliye ve İstatistik - Matematik dersleri ise seçimlikti.

TİTİA'nın İktisat ve İşletme Bölümleri'nin 1981 – 1982 öğretim yılı Tablo 3'teki ortak ders programı ile başlamıştır.

Tablo 3: 1981 – 1982 Öğretim Yılında İktisat ve İşletme Bölümleri Ortak Ders Programı

5. Yarıyıl	Saati	6. Yarıyıl	Saati
Ulusal Gelir ve Kullanımı	4	Bütçe ve Uygulamaları	4
Kamu Maliyesi	4	İşletme Finansmanı	4
İktisadi Coğrafya	4	İş Hukuku	4
Bilanço Kuramları ve Çözümlemeleri	4	Pazarlama	2
Ticaret Hukuku	6	Para Kuramı	4
Yabancı Dil - V	4	Türk Devrim Tarihi	4
		Yabancı Dil – VI	4
	26		26

TİTİA, 20.07.1982 tarih ve 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) adını almış ve Karadeniz Üniversitesi (*şimdiki adı Karadeniz Teknik Üniversitesi*)'ne bağlanmıştır.

Böylece, TİTİA'nın ömür süresi yasal olarak 4 yıl – 1 ay, eylem olarak 3 yıl - 3 ay – 8 gün ve öğretim olarak 1 yıl – 7 ay – 10 gün sürmüştür ve 548 kayıtlı öğrenci ile Karadeniz Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne aktarılmıştır. TİTİA'nın eski Başkanı ve Fakülte'nin geçici Dekanı Prof. Dr. Mehmet Yazıcı ise Marmara Üniversitesi'ndeki görevine geri dönmüştür.

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 1982 yılında Karadeniz Üniversitesi Kanuni Kampüsü'ndeki Makine Mühendisliği Bölümü zemin katına taşınmıştır. Öğretim elemanlarının çalışma odalarının yetersizliği yanında derslik ihtiyacı yeni binasına taşına kadar 14 yıl boyunca Makine Mühendisliği Bölümü, Elektrik–Elektronik Mühendisliği Bölümü, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Harita Mühendisliği Bölümü, Fizik Bölümü ve Orman Fakültesi'nin sağladığı dersliklerle karşılanmıştır.

1983 yılında itibaren YÖK, Türkiye'de üniversitelerde öğretim üyesi ihtiyacının karşılanması için rotasyon uygulamasına gitmiştir. Buna göre; ihtiyaç duyulan bilim dallarındaki öğretim üyelerinin durumları incelenmekte ve bu nitelikteki öğretim üyelerinin eksilmesi halinde hizmetin aksamayacağına kanaat getirilen üniversiteleri tespit etmektedir. Daha sonra, ihtiyacı olan üniversitelerle ihtiyaç duyulan öğretim üyelerinin miktarı ve nitelikleri, tespit edilen bu üniversitelere bildirilmekte, ihtiyaç mahalline gitmek isteyenlerin talepleri toplanmakta, istekli çıkmaz ya da yetmez ise belirlenen üniversitelerde ad çekme suretiyle, Yükseköğretim Kurulu tarafından ihtiyaç giderilmektedir (YÖK Kanunu, Md.40 - 41).

Rotasyon uygulaması ile 1983 yılında Ankara Üniversitesi'nden Doç. Dr. Nuri Yıldırım, İstanbul Üniversitesi'nden Doç. Dr. Ömer Aksu, Doç. Dr. Yücel Ercan, Y. Doç. Dr. Ahmet Yörük, Y. Doç. Dr. Mehmet Gençeli, Y. Doç. Dr. Metin Tarım ve Y. Doç. Dr. Hamdi Yasaman, Anadolu Üniversitesi'nden Prof. Dr. Birol Tenekecioğlu, Y. Doç. Dr. Nüvit Gerek

ve Y. Doç. Dr. İsmail Hakkı Düğer, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Y. Doç. Ahmet Seha Selek, Marmara Üniversitesi'nden Doç. Dr. Hasan Gürbüz görevlendirilmişlerdir. Ayrıca 1983 yılında Karadeniz Üniversitesi'nden Doç. Dr. Atila Kesim, Doç. Dr. Ersan Bocutoğlu, Doç. Dr. Hasan Özyurt, Y. Doç. Dr. Hayatı Hazır, Y. Doç. Dr. Adnan Tuğ ve Arş. Görv. Abdullah Öçer, 1984 yılında Ankara Üniversitesi'nden Doç. Dr. Alaettin Tandoğan ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Doç. Dr. Oktay Alpugan Fakülte kadrosuna katılmışlardır.

Fotoğraf 4: Dekan Prof. Dr. Halil Seyidoğlu ve Öğretim Üyeleri (05.04.1983)

Fakülte'nin İktisat ve İşletme Bölümleri'nin 1982-1983 öğretim yılı aşağıdaki ders programı ile başlamıştır. Söz konusu bölümlerin ders programlarında I. II. ve III. sınıflarda ortak dersler yer alırken, IV. sınıftan itibaren ise yönelme yani, bölüme özgü derslere yer verilmiştir. 1982-1983 öğretim yılında İşletme Bölümü'nde okutulan yönelme dersleri Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: 1982 – 1983 Öğretim Yılında İşletme Bölümü'nde Okutulan Yönelme Dersleri

7. Yarıyıl	Saati	8. Yarıyıl	Saati
Sermaye Piyasası	4	İşletme Örgütlenmesi ve Yönetimi	4
Pazarlama Araştırmaları	4	İşletme Denetimi	4
Üretim Teknikleri ve Yönetimi	4	Özel İşletme Türleri	4
Muhasebe Örgütlenmesi	4	Personel Yönetimi ve İnsan İlişkileri	4
Vergi Uygulamaları	4	Türsel Muhasebe	4
Yabancı Dil - VII	4	Yabancı Dil - VIII	4
	24		24

1982-1983 öğretim yılında İktisat Bölümü'nde okutulan yönelme dersleri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: 1982 – 1983 Öğretim Yılında İktisat Bölümü'nde Okutulan Yönelme Dersleri

7. Yarıyıl	Saati	8. Yarıyıl	Saati
İktisadi Düşünceler	4	Uluslararası İktisat	4
İktisadi Planlama	4	Karşılaştırmalı İktisat	4
Bölgesel Planlama	4	İktisadi Araştırmalar	4
Vergi Uygulamaları	4	Maliye Politikaları	4
Kamu Muhasebesi	4	Yöneylem Araştırmaları	4
Yabancı Dil - VII	4	Yabancı Dil - VIII	4
	24		24

Fakülte, ilk mezunlarını 1982 – 1983 öğretim döneminde vermiştir.

Fotoğraf 5: Fakülte'nin İlk Mezunları (1983)

1986 - 1989 yıllarında Fakülte'nin kadrosuna Doç. Dr. Kamil Yazıcı, Dr. Ferhat Erarı, Arş. Görv. Harun Terzi, Arş. Görv. Ahmet Ulusoy, Arş. Görv. Rahmi Yamak, Arş. Görv. Hilmi Zengin, Arş. Görv. Nuran Şenocak, Arş. Görv. Nihal Yayla, Arş. Görv. Metin Berber, Arş. Görv. Kenan Çelik, Arş. Görv. Nebiye Karahasan, Arş. Görv. Hüseyin Dağlı, Arş. Görv. Mustafa Emir, Arş. Görv. Sibel Ataman, Arş. Görv. Murat Sabit Kara, Arş. Görv. Mustafa Köseoğlu, Arş. Görv. Halil İbrahim Bulut, Arş. Görv. Yahya Deryal ve Arş. Görv. Abdurrahman Atasoy katılmışlardır.

1991 yılından itibaren hızla büyüyen Fakülte'de İktisat ve İşletme Bölümleri'nin yanında 1991 yılında Maliye Bölümü, 1992 yılında Uluslararası İlişkiler ve Kamu Yönetimi Bölümleri, 1993

yılında Ekonometri Bölümü ve 1994 yılında da Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü kurulmuştur. Fakülte’de 1992 yılında itibaren de bu bölümlerin ikinci öğretim programları açılarak program sayısı 14’e ulaşmıştır.

1991-1994 yıllarında Fakülte’nin kadrosuna Y. Doç. Dr. Çoşkun Atayeter, Y. Doç. Dr. Süleyman Erkan, Dr. Mohammad Arafat, Y. Doç. Dr. Haydar Çakmak, Arş. Görv. Tayyip Yavuz, Arş. Görv. Gökhan Koçer, Arş. Görv. Fuat Erdal, Arş. Görv. Temel Gürdal, Arş. Görv. Ekrem Karayılmazlar, Arş. Görv. Yusuf Şevki Hakyemez, Arş. Görv. Fikret Çankaya, Arş. Görv. Ramazan Aksoy, Arş. Görv. Cevat Okutan, Arş. Görv. Mustafa Çağatay Okutan, Arş. Görv. Halil Kalabalık, Arş. Görv. Bayram Güngör, Arş. Görv. Adem Kalça, Arş. Görv. Timuçin Kodaman, Arş. Görv. Ali Cengiz Köseoğlu, Arş. Görv. İhsan Günaydın ve Arş. Görv. Hüseyin Çoşkuner katılmışlardır.

Fakülte, 03.10.1996 tarihinde iki bloktan oluşan ve 13 560 m² kapalı alanı olan yeni binasına taşınmıştır. Birinci blokta dekanlık, bölüm başkanlıkları ve öğretim üyeleri ile yardımcılarının çalışma odaları, ikinci blokta ise 32 derslik, 2 amfi ve 2 adet “*European Computer Driving*” lisansa sahip bilgisayar laboratuvarı bulunmaktadır.

Fotoğraf 6: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Binası (03.10.1996)

1995 – 2000 yılları arasında Fakülte kadrosuna Doç. Dr. Fahrettin Murteza, Y. Doç. Dr. Taner Acuner, Y. Doç. Dr. Hayati Aktaş, Y. Doç. Dr. Haydar Akyazı, Y. Doç. Dr. Talha Ustasüleyman, Y. Doç. Dr. Hüseyin Sabri Kurtuldu, Y. Doç. Dr. Abdulkadir Topal, Y. Doç. Gülçimen Yurtsever, Öğr. Görv. Birdoğan Baki, Öğr. Görv. Ali Haydar Doğu, Öğr. Görv. Hüseyin Örs, Öğr. Görv. Cemal Genç, Öğr. Görv. Hasan Fahri Şaylan, Öğr. Görv. Yunus Erdal Şirin, Arş. Görv. Engin Dinç, Arş. Görv. Volkan Kakaç, Arş. Görv. Uğur Kaya, Arş. Görv.

Selçuk Akıncı, Arş. Görv. Seyfettin Artan, Arş. Görv. Harun Özdemir, Arş. Görv. Mustafa Tüysüz, Arş. Görv. Mustafa Cin, Arş. Görv. Adil Şahin, Arş. Görv. Aykut Karakaya ve Arş. Görv. Yusuf Şahin katılmışlardır.

2011 yılında Fakülte'nin öğrenci bloğuna bitişik olarak ek bina inşa edilmiştir. Ek binada öğretim üyeleri ve yardımcılarının çalışma odaları, derslikler, seminer salonları ve bir adet amfi bulunmaktadır.

2000 – 2021 yıllarında Fakülte kadrosuna⁴ Prof. Dr. Hasan Abdioğlu, Doç. Dr. Mustafa Kemal Değer, Doç. Dr. Lütfü Öztürk, Doç. Dr. Şeref Kalaycı, Doç. Dr. Yakup Küçükkale, Doç. Dr. Hüseyin Sadoğlu, Doç. Dr. Nezahat Altuntaş, Doç. Dr. Adnan Özyılmaz, Y. Doç. Dr. Tuba Yakıcı Ayan, Y. Doç. Dr. Nihan Aydın, Y. Doç. Dr. Hasan Ayyıldız, Y. Doç. Dr. Bilal Gerekan, Y. Doç. Dr. Abdülkadir Pehlivan, Y. Doç. Dr. Bünyamin Er, Y. Doç. Dr. Cemil Rakıcı, Y. Doç. Dr. Hüseyin Bal, Y. Doç. Dr. Mehmet Tunçer, Y. Doç. Dr. Güven Murat, Y. Doç. Dr. Tülay İlhan, Y. Doç. Dr. Kader Tan, Y. Doç. Dr. Hatice Dilara Keskin, Y. Doç. Dr. Fazıl Kırkbir, Y. Doç. Dr. Ahmet Hamdi Topal, Y. Doç. Dr. Osman Karamustafa, Y. Doç. Dr. Murat Ülgül, Y. Doç. Dr. Hasan Çebi Bal, Y. Doç. Dr. Selçuk Perçin, Y. Doç. Dr. Çoşkun Topal, Y. Doç. Dr. Murat Can Genç, Y. Doç. Dr. Alper Tolga Bulut, Y. Doç. Dr. Birol Karakurt, Y. Doç. Dr. İsmail Köse, Y. Doç. Dr. İbrahim Al, Y. Doç. Dr. Özgür Tüfekçi, Y. Doç. Dr. Faruk Ekmekçi, Y. Doç. Dr. Cemalettin Kalaycı, Y. Doç. Dr. Mehmet Soytürk, Y. Doç. Dr. Ekrem Bahçekapılı, Y. Doç. Dr. Abdullah Uzun, Y. Doç. Dr. Pınar Aydoğan, Y. Doç. Dr. Muhammed Yunus Bilgili, Y. Doç. Dr. Suna Ersavaş Kavanoz, Y. Doç. Dr. Emrah Firidin, Y. Doç. Dr. Muhammed Berigel, Dr. Öğr. Üyesi Bilgehan İmamoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Pelin Çelik, Dr. Öğr. Üyesi Erol Kalkan, Dr. Öğr. Üyesi Esra Elif Nartok, Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Hanefi Calp, Dr. Zafer Yaman, Öğr. Görv. Abdulkerim Daştan, Öğr. Görv. Gönül Oğuz, Öğr. Görv. Emre Yürük, Arş. Görv. Zehra Maraş, Arş. Görv. İlker Murat Ar, Arş. Görv. Ahmet Kurtaran, Arş. Görv. Yaşar Bayraktar, Arş. Görv. Tuğba Kaplan, Arş. Görv. Nimet Kalkan, Arş. Görv. Denizhan Tiryaki, Arş. Görv. Fatih Yıldırım, Arş. Görv. Sümeyye Çebi, Arş. Görv. Fatma Akkan, Arş. Görv. Ayça Eminoğlu, Arş. Görv. Yılmaz Bayram, Arş. Görv. Yasin Çağlar Kaya, Arş. Görv. Abdullah Kaya, Arş. Görv. Fevzi Kırbaşoğlu, Arş. Görv. Ayça Sepli, Arş. Görv. Hasret Genç, Arş. Görv. Merve Ahsen Demir, Arş. Görv. Hakan Kurucan, Arş. Görv. Hazel Ceren Erkengel, Arş. Görv. Ömer Çağrı Yavuz, Arş. Görv. Burçin Eser, Arş. Görv. Salih Dursun, Arş. Görv. Gülmelek Doğanay, Arş. Görv. Nisa Erdem, Arş. Görv. Kubilay Düzenli, Arş. Görv. Abdulgazi Yıkıcı, Arş. Görv. Ayça Sarıalioğlu Hayali, Arş. Görv. Mehmet Dinçaslan, Arş. Görv. Umut Uzar, Arş. Görv. Osman Murat Telatar, Arş. Görv. Aykut Başoğlu, Arş. Görv. Muharrem Akın Doğanay, Arş. Görv. Yeşim Dindaroğlu, Arş.

⁴ 2018 yılında Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre, "Yardımcı Doçentlik" kadrosu yerine "Doktor Öğretim Üyesi" kadrosu ihdas edilmiştir. Bu yüzden 2018 yılından önce Fakülte kadrosuna katılan bazı öğretim üyeleri için Y. Doç. Dr., sonra katılanlar için ise Dr. Öğr. Üyesi unvanları kullanılmıştır.

Görv. Ezgi Baday Yıldız, Arş. Görv. Mücahit Samet Yılmaz, Arş. Görv. Tuğçe Adımlı, Arş. Görv. Hülya Çuvalcı Öztürk, Arş. Görv. Sümeyye Demir, Arş. Görv. Sinem Doğan, Arş. Görv. Serkan Samut, Arş. Görv. Mustafa Şen, Arş. Görv. Taliye Gündoğdu ve Arş. Görv. Yusuf Erdem Tunç katılmışlardır.

Fakülte'nin 2021 yılı itibariyle öğretim kadrosu durumu Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Fakülte'nin Öğretim Kadrosu Durumu (2021)

Bölümler	Prof. Dr.	Doç. Dr.	Dr.Öğr.Üyesi	Öğr. Görv.	Arş. Görv.	Toplam
İktisat	10	4	5	-	6	25
İşletme	19	2	4	1	5	31
Maliye	6	-	2	-	3	11
Uluslararası İlişkiler	3	7	2	3	4	19
Ekonometri	4	1	-	-	1	6
Kamu Yönetimi	4	2	6	-	4	16
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	2	1	4	1	2	10
Yönetim Bilişim Sistemler	2	2	2	-	2	8
Genel Toplam	50	19	25	5	27	126

Fakülte'de sırasıyla Prof. Dr. Mehmet Yazıcı (1979 – 1982) Başkan ve geçici dekanı olarak, Prof. Dr. Halil Seyidoğlu (1982 – 1986), Prof. Dr. Çınar Atay (1986 – 1989), Prof. Dr. Zafer Ertürk (1989 – 1992), Prof. Dr. Ersan Bocutoğlu (1992–1998), Prof. Dr. Hasan Özyurt (1998 – 2004), Prof. Dr. Kamil Yazıcı (2004 – 2010), Prof. Dr. Yusuf Şevki Hakyemez (2010 – 2012), Prof. Dr. Mustafa Köseoğlu (2012 - 2018) ve Prof. Dr. Metin Berber (2018 – 2021) dekan olarak görev yapmışlardır. Bugün Fakülte'de dekanlık görevini Prof. Dr. Uğur Kaya (2021-) yürütmektedir. Fakülte'de 2021 yılı itibariyle kayıtlı öğrenci sayıları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: Fakülte'de Kayıtlı Öğrenci Sayıları (2021)

Bölümler	Kız	Erkek	Toplam
İktisat	475	565	1 040
İşletme	488	686	1 179
Maliye	563	567	1 130
Uluslararası İlişkiler	567	404	971
Ekonometri	204	152	356
Kamu Yönetimi	325	347	672
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	288	216	504
Yönetim Bilişim Sistemler	118	189	307
Genel Toplam	3 028	3 126	6 154

Fakülte'nin kuruluşundan 2021 yılına kadarki mezun öğrenci sayıları Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: Fakülte'nin Kuruluşundan Bugüne Kadarki Mezun Öğrenci Sayıları (2021)

Bölümler	Kız	Erkek	Toplam
İktisat	4 180	3 554	7 734
İşletme	4 281	3 424	7 705
Maliye	3 562	3 325	6 887
Uluslararası İlişkiler	954	1 014	1 968
Ekonometri	739	861	1 600
Kamu Yönetimi	893	955	1 848
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	705	1 209	1 914
Yönetim Bilişim Sistemler	15	21	36
Genel Toplam	15 329	14 363	29 692

4. Sonuç

1978 yılında kurulan ve 1979 yılında öğretime başlayan KTÜ – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, alt yapı ve insan gücü eksikliğine rağmen, eğitim – öğretim faaliyetlerinde belirgin bir gelişme göstererek bugünkü düzeye ulaşmıştır. Bugün Fakülte'nin 126 öğretim üyesi ve yardımcıları, 6 154 kayıtlı öğrencisi ve 29 692 mezunu vardır.

Bu Çalışma'da ulaşabilen kaynaklar doğrultusunda KTÜ – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin tarihsel gelişimine ilişkin genel bir tablo çizilmeye çalışılmıştır. Bu tablo, diğer iktisadi ve idari bilimler fakültelerinin verileri birlikte değerlendirildiğinde KTÜ – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin Türk işletme, iktisat, maliye vb. eğitim – öğretimde yeri açıkça ortaya konmuş olacaktır.

Kaynakça

Güvemli, O. (2003). *İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Tarihi*. İstanbul: Proje Danış A.Ş.Yayınları.

Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 2020 Yılı Faaliyet Raporu.

Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Dönem Mezun Yıllıkları.

Karadeniz Teknik Üniversitesi - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Arşiv Kayıtları.

Küçükaslan, Ö. ve Yerlikaya, N. (2013). Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nin Kuruluşu ve Gelişimi, *Veteriner Hekimleri Derneği Dergisi*, 84(1), 9-18.

Sürmen, Y., Kişisel Arşivi.

Üniversiteler Kanunu (Sayı: 1750 – Tarih: 07.07.1973)

Yazıcı, M. (1982). *Belgelerle TİTİA, Görüşler, Öneriler*. Trabzon.

Yükseköğretim Kanunu (Sayı: 2547 - Tarih: 06.11.1981)